

Oponentský posudek

Dizertační práce MUDr. Lenky Kielbergerové

Název práce:

Prognóza nemocných po ischemické cévní mozkové příhodě a některé ovlivňující faktory

Dizertační práce v oboru Neurologie a psychiatrie byla vypracována na Neurologické klinice Lékařské fakulty v Plzni, Univerzita Karlova Praha

Školitel: MUDr. Vladimír Rohan, Ph.D.

Oponent: doc. MUDr. Irena Holečková, Ph.D.

Předkládaná práce se zabývá tématem s velkým celospolečenským přesahem jak z pohledu medicínského tak i socio-ekonomického. Jejím základním cílem bylo analyzovat možné příčiny hospitalizační, krátkodobé i střednědobé mortality a dále se pokusit identifikovat ty faktory, které ovlivňují kvalitu života u chronických pacientů po ischemické CMP. Autorka si tedy jako téma své dizertační práce zvolila složitou a velmi obsáhlou problematiku, ovlivněnou řadou možných faktorů a jejich kombinací, jejichž úroveň vlivu jak na mortalitu, tak na prognózu není dosud zcela jednoznačně prokázána a vysvětlena.

Vlastní práci tvoří 57 stránek psaného textu včetně zkratk a úvodu. Dalších 56 stran zaujímá literatura a 5 příložených publikací, v nichž u dvou je MUDr. L. Kielbergerová prvním autorem, u čtyř pak spoluautorem. Všechny práce byly otištěny v časopisech s IF, což garantuje jejich vědeckou kvalitu. Články byly publikovány v letech 2014 – 2016, poslední článek je z roku 2022. Autorka v dizertaci využila 146 literárních referencí datovaných mezi lety 1965 - 2021.

Po formální stránce je předložená dizertace typograficky přehledná, členění práce je logické, jazyková úroveň je na standardní úrovni. V psaném textu se vyskytují drobné gramatické chyby. Grafická dokumentace je průměrná.

Teoretická část popisuje současné poznání o iCMP. Předkládané informace však nemají zcela těsný vztah ke studovanému tématu, nepředstavují teoretickou bázi, z které by měla logicky vyplynout zvolená metodika, cíle práce i předpokládané výsledky. Bylo by s výhodou zaměřit se v této části na hlubší analýzu publikovaných dat v dizertaci analyzovaných faktorů, spíše než na obecné informace o iCMP.

Následují dvě experimentální práce, z nichž každá je zakončená diskuzí.

Celkový souhrn pak obsahuje závěry pro praxi se zdůrazněním zásadního významu primární prevence.

První předkládaná experimentální část je vlastní prací autorky, ve které analyzovala u 9076 pacientů po iCMP mortalitu a její významné determinanty, v celém dlouhém sledovaném období 2003 – 2019, a též rozděleně do 4 časových období.

Druhá experimentální část vychází z deskriptivní průřezové studie, která byla realizována v rámci dvou mezinárodních průzkumů, v Čechách na dvou pracovištích. MUDr. L. Kielbergerová byla členem jedné ze dvou českých skupin. V této části autorka analyzovala úroveň sekundární prevence po iCMP a její vliv na kvalitu života.

Za dílčí nedostatek práce považuji již zmíněnou obecnost jednak v teoretické části, ale dále i v ostatních kapitolách včetně diskuze. Autorka se odvolává na provedené studie bez podrobnějšího popisu či rozboru výsledků těchto studií a hlubšího porovnání jejich rozdílností s vlastními závěry. Diskuze mi v celém kontextu množství sledovaných faktorů i obsáhlosti celé problematiky přijdou stručné, jsou z velké části pouze popisné. V tomto typu experimentální práce by se autorka nemusela bát daleko odvážněji diskutovat jednotlivé závěry a přinést neotřelé myšlenky.

Zmíněné nedostatky vychází nejspíše z velkého množství analyzovaných faktorů, jejichž podrobný rozbor by vyžadoval excesivní rozsah práce a dále i charakteru předkládané dizertace, jež je vlastně komentovaným přehledem publikovaných prací. Autorka se zřejmě obávala opakování informací obsažených v již publikovaných článcích.

Práce i přes tyto nedostatky, přináší rozsáhlou analýzu ve významné problematice jakou je stále vysoká mortalita po iCMP, nedostatečná sekundární prevence a kvalita života po iCMP. Ocenění si jednoznačně zaslouhuje množství sledovaných dat a rozsáhlost sledovacího období v obou experimentálních pracích. Obě studie mají vědecký přínos, autorka v nich prokázala schopnost metodické práce, precizního zpracování výsledků, provedení analýzy získaných dat a jejich interpretace.

Celkově hodnotím předloženou práci kladně.

Dotazy pro diskuzi při obhajobě dizertační práce:

1. Jak lze vysvětlit vysokou a setrvalou mortalitu po ischemické CMP ve srovnání s klesající mortalitou u infarktů myokardu?
2. Autorka v textu uvádí, že kvalita kolaterálního mozkového řečiště nemá vliv na výsledek CMP. Jak to lze vysvětlit?

S ohledem na výše uvedená konstatování prohlašuji, že předložený text

MUDr. L. Kielbergerové splňuje požadavky standardně kladené na úroveň dizertační práce.

Doporučuji dizertační práci k obhajobě.

doc. MUDr. Irena Holečková, Ph.D.

Neurochirurgická klinika

LF UK a FN Plzeň

V Plzni 12. 4. 2023